

76 OBREMENILNI TEST Z GLUKOZO (OGTT) IN TOLERANČNI TEST ZA GLUKOZO

Nena Kopčavar-Guček

1. Kaj je OGTT?

Obremenilni test z glukozo (OGTT) je laboratorijska preiskava, s katero skušamo opredeliti motnjo presnove sladkorja v krvi. Najpogosteje jo izvajamo pri posameznikih, ki imajo koncentracijo sladkorja v krvi na tešče v območju med normalnimi vrednostmi in med mejo, ki predstavlja sladkorno bolezen (t.j. *med 6,1 in 6,9 mmol/l*). Test uporabljamo tudi pri osebah, ki imajo posamezne klinične znake sladkorne bolezni (npr. okvaro očesne mrežnice, okvaro živčevja – polinevropatijo), pa je pri njih sladkor v krvi na tešč še v območju normalnih vrednosti. Izvajamo ga tudi pri nosečnicah z zvišano ravniyo glukoze v krvi za izključitev nosečniške sladkorne bolezni.

2. Kakšen je namen OGTT?

Glavni namen OGTT je *zgodnje odkrivanje motene presnove sladkorja v krvi*.

3. Kdo opravlja OGTT?

OGTT praviloma izvajajo vsi biokemični laboratoriji v bolnišnicah in zdravstvenih domovih.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Da je preiskava potrebna, oceni vaš zdravnik družinske medicine. Pri nosečnicah je to lahko tudi ginekolog, če glede na velikost ploda ali druge klinične znake posumi na motnjo v presnovi sladkorja.

5. Kako se pripravite na OGTT?

Vsaj tri dni pred preiskavo se prehranjujte povsem običajno (brez omejitev ogljikovih hidratov, posta, posebnih diet itd.).

Test se izvaja na *tešče*, 12 ur pred njim ne smete jesti ali piti. Lahko pijete vodo in vzamete redna zdravila. Tudi med samo izvedbo testa do zadnjega odvzema krvi ne smete jesti. Če uživate kakršna koli zdravila, se s svojim zdravnikom pogovorite, ali in kako jih smete jemati na dan izvedbe testa. Še posebej to velja za zdravila, ki vplivajo na strjevanje krvi (varfarin, acetilsalicilna kislina, klopidoogrel itd.).

Nekatera zdravila lahko vplivajo na koncentracijo sladkorja v krvi, npr. nekateri diuretiki, nekatera zdravila za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka, kontraceptivi, nekatera protivnetna zdravila, glukokortikoidi in nekatera zdravila za zdravljenje psihičnih bolezni.

Če ste trenutno bolni in imate vročino, se o tem posvetujte s svojim zdravnikom. Običajno v takih razmerah test odsvetujemo.

Hud stres in intenzivna telesna vadba neposredno pred testom lahko vplivata na rezultat preiskave.

6. Kako preiskava poteka?

Preiskava se opravlja *ambulantno* in ne zahteva sprejema v bolnišnico.

Običajno se v laboratoriju javite zgodaj zjutraj okoli 7. ure.

Najprej vam bodo vzeli vzorec krvi, nato vas bodo prosili, da v 5 minutah popijete 2 do 4 dl vode, ki vsebuje 75 g glukoze. Med preiskavo boste sedeli v čakalnici, opravki, sprehodi, telesno gibanje ipd. v tem času niso zaželeni. Lahko berete, poslušate glasbo, se pogovarjate idr.

7. Koliko časa traja OGTT?

V laboratoriju se boste zadržali *približno dve uri*.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Razen dveh odvzemov krvi iz vene, ki sta potrebna pred začetkom testa in po dveh urah, ne boste čutili nobenih neprijetnosti. Postopek odvzema krvi je povsem enak kot pri drugih krvnih preiskavah.

Tisti, pri katerih se sladkor v krvi po zaužitju sladke tekočine dvigne nad normalno mejo, so lahko nekoliko zaspani.

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Preiskava sama ne predstavlja nobenega tveganja za počutje, zdravje ali življenje preiskovanca.

Prisotno je običajno tveganje pri odvzemu krvi v smislu podaljšanega krvavenja na mestu vboda, slabosti ali omedlevice pri odvzemu (priporočamo odvzem pol leže), modrice na mestu odvzema itd.

V izogib naštetim težavam opozorite laboranta/laborantko, da vam je običajno ob odvzemu krvi slabo, tampon tiščite na mesto odvzema 5 minut, kot vam je naročeno, in obvestite osebe o jemanju zdravil, ki lahko podaljšajo strjevanje krvi (npr. varfarin, acetilsalicilna kislina, klopidoogrel idr.).

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvid OGTT je znan *takoj* po koncu preiskave. Z izvidom se oglasite pri svojem zdravniku.

11. Čemu bodo služili izvidi?

Če so izvidi normalni, zdravljenje ni potrebno. Če je bila dokazana sladkorna bolezen (vrednost sladkorja v krvi po dveh urah je enaka ali večja kot 11,1 mmol/l), je potreben posvet z zdravnikom in izdelava načrta za zdravljenje in spremljanje sladkorne bolezni. Če so vrednosti med 7,8 in 11,1 mmol/l, gre za MTG in so potrebni vsi ukrepi kot pri bolniku, ki ima blago zvišan krvni sladkor na tešče.